

НАЦИОНАЛНА ТЪРГОВСКО-БАНКОВА ГИМНАЗИЯ

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УСТНИ И ПИСМЕНИ УЧЕНИЧЕСКИ ТЕКСТОВЕ

Устни текстове:

I. Отличен (6)

Ученикът:

- познава основно литературния текст;
- осъзнава условния характер на художествената творба и различава художествена от нехудожествена реалност;
- поставя изучаваната литература в съответния социокултурен контекст;
- разбира същността на основните художествени конфликти и определя правилно композиционните и структурните елементи;
- анализира, тълкува и интерпретира особеностите на художествения текст в съответствие с поставения проблем;
- умее да структурира устно изказване с отчетливо изразени въведение, формулирана теза, аргументирано изложение и обобщение;
- използва свободно основни литературни категории и понятия;
- познава поетиката на творбата;
- притежава висока езикова култура, ясен и точен изказ;
- изразява лична позиция.

II. Много добър (5)

Ученикът:

- познава литературния текст;
- осъзнава условния характер на художествената творба;
- има познания за конкретния литературноисторически процес, но не обосновава докрай твърденията си;
- допуска неточности при определянето на основните художествени конфликти и на композиционните елементи;
- разбира и тълкува особеностите на художествения текст без да изразява собствена позиция;
- има познания за структурата на устното изказване, но връзките между композиционните части са формални;
- използва основните литературни понятия;
- изразява се ясно и притежава добра езикова култура.

III. Добър (4)

Ученикът:

- познава литературния текст, но не умее да открива заложените в него проблеми;
- има пропуски при възприемането на текста като „отражение” на действителността;
- използва, макар и невинаги точно, знанията си за литературноисторическия процес при анализа на текста;
- не прилага интерпретаторски подход при анализа на художественото произведение;
- допуска пропуски в структурата и аргументацията на устното си изказване;
- неточно използва езиковите и литературно-теоретичните понятия и категории;
- притежава сравнително добра езикова култура;
- не изразява лична позиция при коментара на литературен текст.

IV. Среден (3)

Ученикът:

- познава в общ план литературната творба;
- смесва художествената и жизнената реалност;
- не се ориентира в социокултурния контекст;
- тълкува повърхностно особеностите на художествения текст;
- не умее да открива и да формулира проблемите в произведението;
- има съществени празноти в знанията за език, литературно-теоретичните понятия и категории;
- проявява неумение за изграждане на цялостен, логически свързан текст.

V. Слаб (2)

Ученикът:

- не познава литературния първоизточник;
- не умее да структурира устно изказване;
- не познава основни литературни категории и понятия;
- слаба езикова грамотност.

Писмени текстове

ОЦЕНКА	Книжовна норма	Изграждане на текст	Компетентности, свързани с литературната теория и история	Социокултурна и литературна компетентност
Отличен (6)	-владее правописна, пунктуационна и граматична норма	-изгражда цялостен, смислен, завършен текст -ясно формулира теза и подтези -използва свободно разнообразни стилови средства	-разбира условията на характер на художествената творба -познава българската литературна история -познава основните литературни категории и понятия -сравнява жанрови модели -използва аргументирано различните тропи и езикови фигури при анализа -умее да прави съпоставка с други текстове	-разбира и анализира литературния текст в рамките на културноисторическия контекст -прави връзка между конкретния литературен текст и предходните изучавани творби
Много добър (5)	-владее правописна, граматична и пунктуационна норма, но допуска единични грешки	-изгражда смислен и завършен текст с пропуски по композицията - умее да формулира теза - използва контекстови синоними	- познава основните характеристики на художествената творба - осмисля и коментира функциите на тропите и фигурите на езика - познава литературния процес, в който е ситуирана творбата и се опитва да прави съпоставки с изучавани автори	- познава характерното за епохата културно пространство - коментира с незначителни пропуски връзката между литературния текст и историческия контекст

Добър (4)	-допуска единични правописни и граматически грешки -има пропуски във вътрешноизреченската пунктуация	-не умее да формулира ясни теза и подтези и не ги обвързва логически -неубедителна връзка между композиционните елементи на съчинението -допуска на места противоречива аргументация	-разбира условния характер на художествената литература -разпознава и донякъде коментира основни структурни елементи на литературния текст -анализира без да успее да формулира интерпретаторски изводи -има познания върху функциите на тропите и фигурите на езика	-познава основните характеристики на съответната културна епоха и ценностна система, но не ги свързва с интерпретаторската си задача -осмисля връзката между творбата и други произведения от същия автор
Среден (3)	-допуска чести и различни по характер правописни, граматически и пунктуационни грешки	- не притежава умения за структуриране на писмен текст и използва неподходящи за жанра стилови средства -аргументацията е противоречива, непълна, елементарна	-непоследователно разбира художествената условност на литературната творба -ориентира се в проблема, поставен в темата, но не умее да го анализира и интерпретира -познава основни литературни категории и тропи -допуска фактически грешки -не умее да обосновава твърденията си	-има повърхностни познания върху историческия и културния контекст и не умее да ситуира литературната творба в него
Слаб (2)	-не владее правописната, пунктуационната и граматическата норма	- не умее да анализира, тълкува и интерпретира поставения в темата проблем -среща сериозни трудности при композирането на текста	-не разбира условния характер на художествената литература -не познава литературните жанрове, тропи, фигури и др. -допуска фактически грешки, свързани с литературноисторическия процес	-не разбира връзката между литературен текст и социокултурен контекст

Практическо оценяване

1. Самостоятелна работа на ученика с предварително зададени параметри и срок за подготовка:

- презентиране на автор, художествен текст, научна статия, теория или практически модел
- изготвяне на реферат, научно съобщение, публично изказване
- изготвяне на план, съчинение, есе, таблица, схема или друг писмен вид

* Оценяването става по критериите за писмено или устно оценяване с оглед на спецификата на заданието.

* При неизпълнение на поставената задача ученикът се счита за неподготвен за часовете и се оценява със Слаб /2.00/ .

2. Самостоятелна работа на ученика с художествения текст :

- предварителен прочит на текста
- въпроси и задачи по текста

* При непознаване на художествения текст или в случай, че ученикът не разполага с него по време на занятието, той се счита за неподготвен за часа и получава оценка Слаб /2.00/.